

**THE VIEWS OF THE PRIMARY-SCHOOL
TEACHING DEPARTMENT'S STUDENTS
RELATING TO TEACHING TURKISH LANGUAGE
COURSE**

**Türkçe Öğretimi Dersinin İşlenişine İlişkin Sınıf Öğretmenliği
Öğrencilerinin Görüşleri**

Serdarhan Musa TAŞKAYA¹

Abstract

There are various stages in education. Primary schools from one of these stages and arranged according to the ages of the students are admitted as the main stage of the education. In primary school, student is intended to be educated and improved in all respects. In Turkey, teachers who have been responsible for the education teaching agency in primary school lasting four years since 2012 are primary-school teachers. Primary-school teachers must be well educated so as to provide the qualification in primary schools education. In Turkey, one must graduate from primary-school teaching department within faculty of education in universities to be able to be a primary-school teacher, which is a requirement. One of the courses of this department is 'Turkish Language Teaching course' that is the course the primary-school teachers have mostly. The subjects of this course are expressed in the curriculum prepared by Higher Education Council; however, how to teach it falls on the teacher responsible for its teaching. That's why here it is aimed to have the point of views of the primary-school students relating to teaching the course 'Turkish'. The study has been patterned as the descriptive research in scanning model. The data have been examined with descriptive analysis method. The research was executed in the academic year of 2013-2014 in Mersin University. Participants were made up of 80 students studying primary-class teaching in third class. That 'Turkish Language Teaching ' course should be implemented with micro teaching method, that micro teaching is helpful, besides, the opinion that teaching theoretical knowledge more would be useful were all expressed by most of the participants. Also, it was noted that when lecturing the course 'Turkish Language Teaching ' there were not so many problems, and the problems experienced were mostly because of the excitement resulting from taking camera, time limit and also because of the technological deficiency in infrastructure of the class. At the end of the research, the duration of this course was proposed to be prolonged by two terms and to be taught with micro teaching method.

Keywords: *Primary-school teacher, teacher candidate, micro teaching method, primary school.*

Özet

Eğitimde çeşitli kademeler mevcuttur. Çocukların yaşlarına göre düzenlenen bu kademelerden biri olan ilkokullar eğitimin temel basamağı olarak kabul edilir. İlkokulda, çocuğun her yönden eğitilmesi ve geliştirilmesi amaçlanır. Türkiye'de 2012 yılından bu yana 4 yıl olan ilkokullarda eğitim öğretim faaliyetlerinden sorumlu öğretmenler, sınıf öğretmenleridir. İlkokullarda eğitimde niteliği sağlamak için sınıf öğretmenlerinin çok iyi bir eğitim almış olmaları gerekir. Türkiye'de sınıf öğretmeni olabilmek için, üniversitelerin eğitim fakülteleri bünyesinde yer alan sınıf öğretmenliği bölümünden mezun olunması şartı vardır. Bu bölümün programında yer alan derslerden biri de sınıf öğretmenlerinin ilkokullarda en çok girdikleri ders olan Türkçe dersinin öğretiminin yapıldığı "Türkçe Öğretimi" dersidir. Bu dersin konuları YÖK tarafından hazırlanan öğretim programında belirtilmiştir. Ancak dersin nasıl işlendiği konusu dersin öğretim elemanına bırakılmış görünmektedir. Bu nedenle bu araştırmada "Türkçe Öğretimi" dersinin işleniş biçimine ilişkin sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Çalışma, tarama modelinde betimsel bir araştırma olarak desenlenmiştir. Veriler, betimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir. Araştırma 2013-2014 öğretim yılında Mersin Üniversitesi'nde yürütülmüştür. Katılımcılar, sınıf öğretmenliği bölümünde 3. sınıfta öğrenim görmekte olan 80 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada, "Türkçe Öğretimi" dersinin mikro öğretim yöntemi ile yürütülmesi gerektiği, mikro öğretimin yararlı olduğu, bunun yanı sıra derste teorik bilginin de daha fazla verilmesinin yararlı olacağı görüşü katılımcıların büyük bir kesimince dile getirilmiştir. "Türkçe Öğretimi" dersinin işlenmesi sırasında ise çok fazla sorunla karşılaşmadığı, karşılaşılan sorunların ise daha çok kamera çekiminin yapılmasının heyecana yol açmasından, zaman kısıtlı olmasından ve sınıfın teknolojik alt yapısının yetersizliğinden kaynaklandığı belirtilmiştir. Araştırma sonunda bu dersin süresinin iki döneme çıkarılması ve dersin mikro öğretim yöntemi ile işlenmesi önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: *Sınıf öğretmeni, öğretmen adayı, mikro öğretim, ilkokul.*

¹ Yrd. Doç. Dr. Mersin Üniversitesi, e-posta: serdarhan@gmail.com

Giriş

“Eğitimin en önemli işlevi bireyleri belli amaçlara göre yetiştirmek, bireyleri içinde yaşadığı topluma ve çağdaş dünyaya uyumlu bir üye haline getirmek ve çağın gerektirdiği becerilerle donatarak bireylere toplum tarafından istenen nitelikleri kazandırmaktır” (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005). “Eğitimde başarılı olmak için eğitimin bütün unsurlarının en üst seviyede niteliğe ve donanıma sahip olması gerekir. Eğitimin birçok unsuru vardır. Bu unsurlarından en önemlilerden biri de öğretmendir. Öğretmenler görevleri gereği sınıfta bulunan öğrencilerin eğitiminden birinci dereceden sorumludurlar” (Taşkaya, 2012: 284).

Eğitim öğretim faaliyetlerinin planlı ve amaca uygun olarak yürütüldüğü yer, okuldur. Okullar ve bu okullarda verilen eğitim öğretim, öğrencilerin başta yaş özelliği dikkate alınarak düzenlenir. Bu kurumlar, genel olarak okul öncesinden lisansüstüne kadar birçok kademeye ayrılmıştır. Bunlar arasında eğitimin temel taşı olarak kabul edilen ilköğretim kademesinin kişinin eğitim hayatında kuşkusuz çok özel ve önemli bir yeri vardır. İlkokul öğrencileri fiziksel, zihinsel ve sosyal yönden önemli bir dönemdedirler (Öz, 2003; Çelenk, 2007; Güneş, 2007).

Türkiye’de 2012 yılına kadar 5 yıl süren ilköğretim kademesi bu yıldan sonra 4 yıl olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu dönem içinde bir yandan çocuğun toplumsallaşması sağlanmaya, bir yandan da kişisel gelişimi ve kendini tanıması sağlanmaya çalışılır. Diğer taraftan çocuğun hem bedensel hem de ruhsal yönden sağlıklı olarak gelişmesi de ihmal edilemez bir konudur. Kısacası ilköğretim kademesinde çocuğun sağlıklı ve bilinçli bir birey olarak topluma katılması amaçlanır.

Çocuğun bütün gelişim özelliklerinin dikkate alınması gereken bu dönemde çocukların ilköğretim hayatları boyunca derslerine sınıf öğretmenleri girmektedir. Bu nedenle sınıf öğretmenlerine önemli işler düşmektedir. Bunu sağlamak için ise sınıf öğretmenlerinin çok iyi donanımla yetiştirilmiş ve gerekli yeterlikleri kazanmış olmaları gerekmektedir.

Sınıf öğretmeni, okullarında; bilişsel, duyuşsal ve psikomotor yönden bireylerin eğitimine ve gelişmelerine yardımcı olan öğretmendir (Oğuzkan, 1993). Livatyalı’ya (2004: 183) göre: “Sınıf öğretmeni, çocuğun gelişimini tamamlamasına, yeteneklerini geliştirmesine, toplumsallaşmasına, toplumsal kurallara, normlara uymasına, üretici olmayı öğrenmesine, kültürel yapıya uyum sağlamasına yardım eden; bilgi yaymanın yanı sıra bilgi öğrenmenin aracılığını yapan kişidir”.

Türkiye’de sınıf öğretmeni olabilmek için öğretmen adaylarının üniversitelerin eğitim fakülteleri bünyesinde yer alan sınıf öğretmenliği programını bitirmeleri gerekmektedir (TTKB, 2014). Sınıf öğretmenliği, 4 yıl süre ile eğitim veren bir lisans programıdır. Teori ve uygulamanın birlikte yürütülmeye çalışıldığı bir öğretim programı mevcuttur. Bu programda yer alan dersler ilk iki yıl genel olarak teorik ağırlıklı iken son iki yıl uygulama ağırlıklı derslerden oluşmaktadır. Uygulamalar sınıf içinde ve gerçek sınıf ortamlarında yapılmaktadır. Uygulamaya yönelik çalışmalar ise öğretim dersleri olarak gruplanan derslerde, sınıf içi ders sunumları şeklinde ve ayrıca staj okullarında gerçekleştirilen ders anlatımları ile yürütülür.

“Öğretmen yetiştirme, çok boyutlu ve kapsamlı bir konudur. Öğretmen adaylarının seçimi, hizmet öncesi eğitimi, uygulama (staj) dönemi ve bu dönemdeki izleme-değerlendirme çalışmaları, hizmet içi eğitim gibi konular, tümüyle öğretmen yetiştirme kavramı içine girer.” (Kavcar, 2002: 1).

Sınıf öğretmenliği bölümünde yer alan öğretim dersleri, ilkokul programında yer alan derslerle aynı isimde olup içerik olarak da paralellik göstermelidir. Lisans programında yer alan bu derslerde ilkokullarda nasıl eğitim yapılacağı, sınıf öğretmeni adaylarına kazandırılmaya çalışılır. Lisans programında yer alan öğretim derslerinden biri de “Türkçe Öğretimi” dersidir. Bu derste ilkokulda her sınıfta yer alan Türkçe dersinin içeriği, konusu ve uygulamaları ele alınır.

Türkçe dersi, ilkokul programında bir ana dili öğretim dersi olarak karşımıza çıkar. “Türkçe dersinde amaç, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmayı öğretmek, Türkçenin giderek gelişmesini, yayılmasını ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlamaktır” (Güneş, 2013). Bu ders, diğer dersleri doğrudan etkileyecek kadar önemlidir (Işıl ve Candoğan, 1990). Çünkü: “İyi okuyamayan ve okuduğunu anlayamayan bir öğrenci, örneğin sosyal bilgiler kitabının yazdığını öğrenemez; fen derslerinde de başarısız kalır. Öğrencinin ders kitaplarındaki bilgileri kavrayabilmesi için, sözcüklerin ve terimlerin anlamlarını açık ve iyi bilmeleri gerekir” (Göğüş, 1989: 14). İyi bir ana dili eğitimi alan kişi ise kendisine anlatılanları eksiksiz ve doğru olarak anlayabilir (MEB, 1997; Demirel, 2000).

Türkçe dersinde izlenen programın uygulanabilirliği öğretmene bağlıdır (Çelenk, 2007). Bu nedenle bu dersi verecek öğretmenin hizmet öncesinde iyi yetişmiş olması gerekir. Öğretmen adayının yetiştirilmesinde yer alan derslerin nasıl işlendiği çok önemli bir konudur. Ancak bu konuda alanda yeterli araştırma yapıldığını söylemek zordur. Diğer branşlarda ve derslerde yapılan araştırmada ise öğretmen adaylarının derslerin işlenişinden memnuniyet düzeyleri çok yüksek çıkmadığı görülür (Semerci, 2004; Bilgin Aksu ve Demirtaş, 2007; Arslan ve Özpınar, 2008, Eraslan, 2009). Sınıf öğretmeni adaylarının lisans eğitimleri sırasında görmüş oldukları derslerden biri olan “Türkçe Öğretimi” dersinin işlenişine ilişkin görüş ve önerilerinin alınması, bu açıdan önemlidir.

Amaç

Sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan “Türkçe Öğretimi” dersinin işlenişinin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda şu alt problemlere cevap aranmıştır:

- “Türkçe Öğretimi” dersinin işlenişinde karşılaşılan sorunlara ilişkin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin görüşleri nasıldır?
- “Türkçe Öğretimi” dersinin nasıl işlenmesi gerektiğine ilişkin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin önerileri nelerdir?
- “Türkçe Öğretimi” dersinde mikro öğretim yönteminin kullanılmasına ilişkin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin görüşleri nasıldır?
- “Türkçe Öğretimi” dersinde öğrenci sunumlarının kamera ile kaydedilmesine ilişkin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin görüşleri nasıldır?
- “Türkçe Öğretimi” dersinde mikro öğretim yönteminin nasıl yapılması gerektiğine ilişkin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin önerileri nelerdir?
- Mikro öğretiminin değerlendirilmesine ilişkin sınıf öğretmenliği öğrencilerinin görüşleri nasıldır?

Yöntem

Tarama modeli kullanılarak hazırlanmış bu araştırma, betimsel bir nitelik taşımaktadır. Araştırmada kullanılan bu yöntem, Kaptan'a (1991) göre; olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeyi amaçlayan araştırmalarda tercih edilir.

Katılımcılar

Katılımcıların seçiminde herhangi bir kota veya seçim ölçütü olarak maksimum çeşitlilik aranmıştır. Araştırma 2013-2014 öğretim yılında Mersin Üniversitesi, sınıf öğretmenliği bölümünde 3. sınıfta öğrenim görmekte olan 80 öğrenci ile yürütülmüştür. Katılımcılardan 41'i kadın, 39'u erkek; 40'ı I. öğretim, 40'ı II. öğretimde öğrenim görmektedir.

Veri Toplam Aracı

Veri toplam aracı olan açık uçlu soru formu 2012-2013 öğretim yılında sınıf öğretmenliği bölümünde okumakta olan 20 öğrenciye ön uygulama yapılarak geliştirilmiştir. Böylece soru formunun geçerliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Soru formu iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde katılımcının kişisel bilgileri yer almakta iken ikinci bölümde araştırma sorusu yer almıştır. Araştırmada, katılımcılara açık uçlu soru formu ile sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan "Türkçe Öğretimi" dersinin nasıl işlendiğine ilişkin sorular yöneltilmiştir.

Uygulama

2013-2014 öğretim yılının bahar döneminde Türkçe Öğretim dersi araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Ders planlanırken dersin süresi, o dönemdeki toplamı 14 haftaya göre yapılmıştır. Dersin ilk 5 haftası ders öğretim elemanı tarafından teorik bilgi verilmiştir. Bu süre içinde ders öğretim elemanı tarafından örnek ders sunumu gerçekleştirilmiştir. Toplam 7 haftada ise öğrenciler tarafından mikro öğretim şeklinde sunumlar yapılmış ve bu anlatımlarda yer alan konular ders öğretim elemanı tarafından açıklanmıştır. Bir hafta ara sınav ve bir hafta dersle ilgili dönem sonu genel değerlendirme yapılmıştır. Açık uçlu soru formu, dönem sonunda toplanmıştır.

Mikro öğretimde öğrencilere Türkçe dersinin öğrenme alanlarından biri verilmiş ve bu konuda aşağıda yer alan değerlendirme kriterleri göz önünde bulundurarak sunum yapımları sağlanmıştır. Sunum süreleri 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Sunumların tamamı kamera ile kaydedilerek sunum sonunda birlikte izlenmiştir. Sunum sonunda aşağıda yer alan kriterlerin yer aldığı rubrik ile değerlendirme yapılmıştır. Değerlendirme sonunda dersin öğretim elemanı, sunum yapan öğretmen adayı ve sınıftan rastgele seçilen iki öğretmen adayının verdiği notların ortalaması alınmıştır. Ayrıca sunum kaydının bir kopyası öğretmen adayına verilmiş ve evde kendini izleyerek rubriği daha ayrıntılı olarak doldurması istenmiştir. Böylece sınıfta izlerken gözden kaçan hususları daha net olarak görmeleri sağlanmaya çalışılmıştır.

Rubrikte kullanılan değerlendirme kriterleri şunlardır:

1. Giriş-dikkat çekme
2. Konuya uygun öğretim yöntemleri kullanma

3. Konuyu diğer derslerle ilişkilendirme
4. Sınıf yönetimi
5. Derse katılımı sağlama
6. Özetleme
7. Materyal hazırlama ve kullanma
8. Zamanı etkin kullanma
9. Konuya uygun sunu (PP) hazırlama
10. Ders sonunda ölçme-değerlendirme yapma
11. Yenilik

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan nitel verilerin analizinde alt başlıkların önceden belirli olması nedeniyle betimsel analiz yönteminden yararlanılmıştır. Analizde verilerin daha anlaşılır olabilmesi için katılımcı görüşlerinden örnekler de verilmiştir. Katılımcı görüşlerinin altına katılımcıların ismi yerine kod numarası kullanılmıştır. Kodlamada yer alan birinci rakam katılımcının 1 veya 2. öğrenimde olduğunu, harf erkek (E) ya da kadın (K) olduğunu, sondaki sayı ise katılımcı numarasını temsil etmektedir. Örneğin 2E1, o katılımcının ikinci öğretimde öğrenim görmekte olan bir erkek öğrenci olduğunu göstermektedir. Veri analizinin güvenilirliği artırmak için veriler araştırmacı dışında başka bir uzmana tekrar yaptırılmış ve analiz sonuçları üzerinde görüş birliği sağlanmıştır.

Bulgu ve Yorumlar

Aşağıda bu araştırmada elde edilen bulgu ve bunlara ilişkin yorumlar yer almaktadır.

“Türkçe Öğretimi” dersinde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri

Katılımcıların büyük bir kısmı “Türkçe Öğretimi” dersi sırasında sorun yaşamadıklarını dile getirmişlerdir. Bu derste öğrencilerin karşılaştıkları sorunların genel olarak kendi ders sunumları sırasında yaşadıkları zorluklar olduğu görülmüştür. Bu konuda dile getirilen görüşlerden bazıları şunlardır:

- *Bu ders süresince karşılaştığımız pek zorluk bulunmamakla birlikte, sunumlar bireysel yapıldığı için sadece materyal hazırlama aşamasında zorlanma yaşandı. Bunun dışında büyük bir zorluk görmedim.* 2E1
- *Bu ders süresince karşılaştığım pek bir zorluk olmadı. Sadece sunum sırasında süre yetiştirmede stres yaşadım.* 1K10
- *Bu ders sunumunda kriterler ve değerlendirmeler olduğundan rahatlıkla yapacağım sunumu heyecanıma ve telaşıma kapılarak birkaç olumsuz durum yaşadım. Yine de bu dersin etkili ve verimli olduğunu düşünüyorum.* 2K3
- *En büyük zorluk bilgisayarın ekranı birden görünmedi ve slayttaki sesleri açmakta çok zorlandık ve açamadık. Geri kalan her şey güzeldi.* 2K13
- *“Türkçe Öğretimi” dersi süresinde karşılaştığım zorluklar basit düzeydeydi. Bunları da kendim ya da arkadaşlarımın yardımıyla aşılabildim.* 2E10
- *Materyal hazırlarken zorlandım. Onun haricinde bir de çocuklara dinletmek için fıkra ararken zorlandım. Genelde görüntülü videolar buldum.* 2E2

-Nasıl bir parça seçmeliyim, öğrencileri derse adapte edebilmek için ne tür çalışmalar yapmalıyım ve çocukları sıkmadan dersi en iyi şekil nasıl anlatabilirim. Bu planları yaparken biraz zorlandım. 1E15

- Sınıf arkadaşlarımla ders öncesinde yapılmasını istediğim şeyleri ve dersin gidişatını anlatmadığım için biraz zorlandım. Bunun sebebi ise benim arkadaşlardan 2. sınıf düzeyinde cevaplar beklememdi. Ancak, karşımda büyük insanlar vardı. Bundan dolayı ders tam planladığım gibi gitmedi sınıfta. Ancak ilkökul düzeyinde bu ders işlendiğinde daha verimli olacağı düşünüyorum. 2E5

- Aslında zorluk değil de ders hazırlığının nasıl olacağı konusunda sıkıntılarım oldu. Hatta gece rüyalarım bile girdiği oldu. Sunumum anlatımım o kadar iyi olmalıydı ki öğrencilerim bunu en iyi şekilde kavrayabilmeliydi. Eksiz bir sunum için günlerce düşündüm. Özellikle, mikro öğretimi değerlendirmede kriterleri arasında yer alan yenilik kriteri beni biraz zorladı. Ama altından başarıyla kalktığımı aldığım olumlu tepkilerle gördüm. 2K11

- Karşılaştığım zorluklar elbette oldu. Örneğin ders işlerken aynı zamanda belli kriterleri de uygulamak zorundasınız. Ders anlattığınız on dakika boyunca sınıfın dikkatini ders üzerinde tutmak zorundasınız. Her şey birbiriyle bir uyum içinde ve düzenli olmalı. Bunlar beni az da olsa strese soktu. 2K12

- Daha önceden planladığım ders planını sunum esnasında tam uygulayamadım. Konum okumaydı ve ben tek tek okutup daha sonra kızlar ve erkekler olarak okuma yaptıracaktım. Okuma başlayan ilk arkadaşım çok yavaş okuduğundan bunları gerçekleştiremedim. Okuyan kişide değiştirme o an aklıma gelmedi. 1K11

- Kamera olmayan arkadaşlarımız vardı. Onların kamera bulurken zorlandıklarını gördüm. 1K2

- Sunum hazırlarken araştırma ve yenilik konusunda biraz zorlanma yaşandı. Ayrıca (Okul deneyimi dersi kapsamında) ilkökula gözleme gittiğim için ve o çocukları düşündüğüm için onlara uygun malzemeler hazırlamakta zorluk yaşadım. 1E10

- PowerPoint'ten sunu hazırlarken bir takım zorluklar yaşamama rağmen genel olarak bir problemle karşılaşmadım. 2E7

- Sunuma hazırlanmak başlı başına bir zorluktu. Anlatacağımız konuyu belirlemesi, konuya sunu hazırlaması, derse girerken dikkati nasıl çekeceğimizi belirlemek, aradaki bağlantılar ve diğer dersle ilişkilendirme çabası oldukça zordu. 2K9

- "Türkçe Öğretimi" dersinde uygulanan mikro öğretim diğer derslerden farklıydı. Kriterlere göre sunum hazırlamak zordu. Özellikle öğrencilerin seviyesine uygun hazırlamak daha zorlayıcı etkendi. Sürenin de olması, sunumu biraz daha zorluyordu. 1K13

- Ders anlatırken biraz heyecanlandım. Çünkü sınıfta bir öğretmen var ve birisi de sizi kameraya çekiyor ister istemez heyecanlanır insan. Nasıl bir parça seçmeliyim, öğrencileri derse adapte edebilmek için ne tür çalışmalar yapmalıyım ve çocukları sıkmadan dersi en iyi şekil nasıl anlatabilirim. Bu planları yaparken biraz zorlandım. 1E1

Bu ifadelerden de anlaşıldığı üzere katılımcılar "Türkçe Öğretimi" dersi yapılırken karşılaştıkları sorunların başında, sunumlarının belirli bir sürede yapmalarını kendilerini

heyecanlandırmasını ve bazı teknik konularda yaşanan sorunları dile getirmişlerdir. Ayrıca birkaç katılımcı, sınıf arkadaşlarının sunum sırasında ilkököl öğrencisi gibi davranamamalarının kendilerinin dersi ilkökölüne göre anlatmalarını engellediği yönünde görüş belirtmişlerdir. Derste kullanılan rubrikte yer alan kriterlerin de bazı katılımcılar tarafından zor bulunduğu görülmektedir.

“Türkçe Öğretimi” Dersinin Nasıl İşleneceğine İlişkin Öneriler

“Türkçe Öğretimi” dersinin işlenişinin nasıl olması gerektiğine ilişkin yöneltilen soruya verilen cevapların genel olarak öğrenci merkezli ve mikro öğretimle yapılması yönündedir. Aşağıda bu konuda dile getirilen görüşlerden bazıları yer almaktadır:

- *Bizler küçük çocuklara hitap edeceğimiz için bize bu dersi çocuklara nasıl anlatmalıyız önce o öğretilmelidir. Daha sonra bilgi kısmı verilmelidir. Bunun için karşılıklı bilgi alışverişi şeklinde ders yürütülmelidir.* 2K10

- *Bence bu dersin mikro öğretimle işlenmesi güzel bir yöntem. Çünkü konuyu öğrenciye birçok yönden aktardığımız için akılda kalıcılığı net bir şekilde sağlamış oluyoruz. Ayrıca uyguladığımız yöntem müfredatın uygun gördüğümüz “yapılandırıcı” sisteme de uygun. Etkinliklerde öğrenci sürekli aktif halde materyallerle, özetlemeyle de bunu en güzel şekilde pekiştirdiğini düşünüyorum. Bir ders saati süresince bu yöntemin kullanılması öğretmenin de kendini geliştirebilmesi açısından öğrencinin de öğretiminin aktif ve tam olması açısından oldukça uygundur.* 2K11

- *Bence bu ders işlenirken sınıftaki eğitimci, mikro öğretim örneğini ilk hafta kendisi ders anlatarak vermeli. Yani “Türkçe Öğretimi” dersine giren eğitimci ilk hafta kendisi ilkököl düzeyinde bir ders anlatarak örnek vermeli daha sonra öğrencilerden bunu istemeli. Onun dışında genel olarak dersin işlenişinden memnundum.* 2E5

- *Video çekimi yapılmalı, akran değerlendirmesi ile değerlendirilmeli ve işinin ehli bir akademisyen rehberliğinde verimli bir mikro öğretim uygulamalı.* 1K12

- *Bu ders materyallerle zenginleştirilmeli. Öğretmen adaylarını öğretmenliğe hazırladığı için uygulamaya yönelik olmalıdır. Mikro öğretim yöntemi bu derse uygundur.* 2K2

- *Bence “Türkçe Öğretimi” dersi derste de kullandığımız gibi kamera çekimli sunumlar, öğrencinin puanlama ölçeğinden haberdar olması, öğrencinin öz ve akran değerlendirmesi yapmasıyla geçmelidir. Derste de yaptığımız gibi öğrenci görüşlerine önem verilmelidir.* 1K7

- *Örneğin ders kapsamında öğrenciler gerçek bir sınıfa götürülebilir ve orda ders anlatabilirler. Bu öğretmen adayları için daha faydalı olabilir.* 1K4

- *Bence bu derste uygulanabilecek en etkili (birçok konuya hitap edebilecek kapsamlı) yöntemler belirlenip her derste o yöntemlerden birkaçı ele alınarak işlenebilir. Mesela sunum yapacak kişilere konular dağıtılırken belki biraz kısıtlama gibi olacak ama konuyla ilgili zorunlu olarak kullanılması gereken bir yöntem söylenebilir. Öğrenci bunun dışında tabii başka yöntemlere de yer verebilir. Ama herkes zorunlu olarak bir yöntem anlatsa her grup içinde en az 30 farklı yöntem uygulanmış olurdu. Bu sayede yöntemler ezberlenen sadece ismi geçilen kavramlar olmaktan çıkar zihinde bir yer ederdi. Bunun dışında gerçekten yöntemi doğru mu anlamışız onu da tespit edebiliriz. Bu yöntemlerden bizde farklı yöntemler türetebiliriz.* 1K10

- Bence bütün derslerde mikro öğretimi kullanılmalıdır. Çünkü bu sayede yalnızca sunum yapmakla kalmayız, kendimizi bir üst seviyeye taşırız. Ayrıca özgüvenimiz artar. Etkili ve verimli bir ders nasıl işlenir, gerekli olanlar ve olmayanlar nelerdir? Böylece görülür. 2K9

- Öğretmen adayı dersi anlattıktan sonra diğer öğretmen adaylarına bu konuyu nasıl anlatabilecekleri üzerinde konuşulabilir. Farklı düşünceler bir konuyu farklı anlatma olanağı sunacaktır. Bu şekilde bir konuyu farklı yöntem ve tekniklerle anlatılmak istenilen konu anlatılabilir. Özellikle Türkçe dersi için değil belki bütün dersler için; ders bence öğrenciyi sıkmadan heyecanlı ve esprili olarak anlatmalı ki öğrenciler dersi severek dinlesinler. Böyle olmadan öğrenciler derse odaklanamaz ve de dinlemek istemez diye düşünüyorum. 1E1

- Bana göre daha önce vurguladığım gibi biraz daha farklı yöntem ve teknikler kullanılarak işlenmeli. Çünkü anadil öğretimin de içinde yer aldığı Türkçe öğretimi, pratik bir şekilde anlatılmalı. Çünkü günlük hayatta her gün kullandığımız bir ders. Teorik şekilde anlatılırsa bilgide kalır ve uygulamaya dönüştürülemez. Öğretmen adaylarına önce kısa kısa örnekleri sunarak bu dersi nasıl pratiğe dönüştürecekleri konusunda öğretmen yönlendirici ve cesaretlendirici rolünü çok iyi bir şekilde üstlenmelidir. Derste, Türkçe dersinin önemi üzerinde durulmalı ve öğrencilerine de bunu benimsetmelidir. 2K8

- Bence bu derste (ilkokuldaki) Türkçe dersinin içeriği ve kazanımları anlatılmalı. Öğretmen olmak kolay değildir. Bu zamanla olacak bir şey. Ama her şeyden önce öğretmen adayının alan bilgisine sahip olması gerekir. Sunum yaptırmak yerine dersin içeriği ve müfredatta nasıl işlendiği, hangi tür metinlerin okutulduğundan bahsedilmelidir. 1E5

- Bence 5 ila 20 dakika arasında mikro öğretim uygulanmalıdır. Dersin kameraya alınması ve bunun sayesinde sunumdan sonra eksikliklerin görülmesi gerekir. Sunumu yapan öğretmen adayı hem öğretmen hem öğrenci hem de değerlendiren rolünde olmalı ayrıca kendisini de değerlendirmelidir. Diğer öğretmen adayları tarafından eleştiriye açık olmalıdır. 2E1

- Pratikte çok iyiyiz. Ama ben olsam bu derste Türkçe öğretimiyle ilgili teorik bilgilere biraz daha fazla yer verirdim. 1K3

Yukarda yer alan ifadelerden "Türkçe Öğretimi" dersinin mikro öğretimle işlenmesinin katılımcıların çoğu tarafından istendiği görülmektedir. Öğrencilerin yapacakları ders içi sunumların da ilkokulda yer alan "Türkçe" dersine uygun düzenlenmesi gerektiği birçok katılımcı tarafından belirtilmiştir. Ayrıca, derslerin teorik kısmının daha uzun olması gerektiği yönünde bazı katılımcıların görüş belirttikleri görülmüştür.

Mikro Öğretim Yöntemi Kullanılmasına İlişkin Görüşler

"Türkçe Öğretimi" dersinde mikro öğretim yönteminin kullanılması katılımcıların tamamına yakını tarafından olumlu karşılanmıştır. Katılımcılar, mikro öğretimin olumlu yanlarının çok olduğunu ve öğretmenlik becerisi kazanmalarına önemli katkıları olan bir uygulama olduğunu belirtmişlerdir. Aşağıda bu konuda görüş belirten katılımcılardan bazılarının ifadelerinden örnekler verilmiştir:

- İnsan tahtaya çıktığı zaman konu mu anlatsın kameradaki zamanı mı takip etsin bir hayli zorlanıyor. Ancak her şey bitip de rahatladığı zaman neler yapabileceğini görüyor ve özgüveninde artış oluyor. Ders planlamayı öğretiyor, birebir kendini izleme fırsatı sunuyor.

İlk defa mikro öğretimden bu dönem haberim oldu ve diyorum ki gerçekten bunu görmesem eksik kalmışım. 1K3

- Mikro öğretimin pek çok olumlu yanı var. Ben bu yöntemin olumsuz yönünün olduğunu düşünmüyorum. Sadece sınıf içerisinde bazı yorumların objektifliğine inanmıyorum. 1K11

- Her ne kadar ilk başta korkutucu gelse de güzel bir deneyim oldu çünkü kendimizi anlatırken izleyebilme şansımız yoktu ama video çekimi sayesinde kendimizi daha sonra tekrar tekrar izleyebilme şansını elde ettik. Ve bu da bize yaptığımız hataları bizzat kendi gözlerimizle görmemizi sağladı. Böylece bir başka sunumda veya öğrencilerimizin karşısında aynı hataları yapmama gibi bir şansımız doğmuş oldu. 2K11

- Bence mikro öğretim yöntemi sadece "Türkçe Öğretimi" dersi için değil bütün öğretim dersleri için kullanılmalıdır. 2E1

- Şunu söyleyebilirim ki daha önce mikro öğretimi hiç faydalı bulmuyordum. Ama ne kadar faydalı olduğunu yaptıktan sonra anladım. Bence de mikro öğretimle işlenmeli. 1E11

- Bence çok etkili bir yöntem. Çünkü sunum yaptıktan sonra kendimi izlediğimde neleri doğru neleri yanlış yaptığımı görüyorum. Böylelikle kendi kendimi değerlendirme fırsatı buldum. Olumsuz yönü de kamera ya alındığı için insan derse tam hâkim olamıyor. 1K14

- Öğrencinin tahtaya kalkması özgüveninin az da olsa artmasına, icra edeceği öğretmenlik mesleğini şimdiden teneffüs etmemize, utangaç öğrencilerin derse katılımlarını sağlayarak diğer arkadaşlarıyla bundan böyle daha rahat iletişime geçmelerine imkân verdi. 2E9

- Açıkçası ben daha önce mikro öğretimin ne olduğunu bilmiyordum. Türkçe dersi sayesinde öğrendim ve güzel bir deneyim oldu. Sürenin yetişemeyeceğini düşünüyorduk ama baktığımız da sürenin gayet yettiğini gördük. 1E39

Katılımcılardan bazıları ise hem olumlu hem de olumsuz yanları olduğunu dile getirmişlerdir. Bu görüşte olan katılımcıların ifadelerinden bazıları şunlardır:

- Olumlu yanları olumsuz yanlarından çok çok fazla. Çünkü bizler birer eğitimci olacağız. Sınıfı biz yöneteceğiz. Sınıfa hâkim olacak bir şekilde konuşma, anlatma yapabilmek, sınıfı kontrol edebilmek okul zamanında yapmış olduğumuz alıştırmaların provaların sayısına ve etkileme performansına dayalı. Ancak, sınıfta yaptığımız mikro öğretim esnasında sınıf içinde bazı durumlarda dalga geçilebilme ihtimali ve bu ihtimali gerçekleştirebilecek arkadaşların karşısında sunum yapacak olmanın vermiş olduğu tedirginlik olmuyor değil. Olumsuz yanı bu bence. Yani bizler sunum yaparken bazen kendimizi bir ilkokul öğrencisinin yerine tam olarak koyamıyoruz. 1K6

- Olumlu yanı olarak etkinlik tasarlama, yaratıcı olma konusundaki potansiyelimizi fark etmemize yardımcı oluyor. Gerçek sınıf ortamıyla karşılaşmadan önce pratik oluyor ve öğretim programını okuyup geçmek yerine kazanımları daha etkili inceleme ve programa daha çok hâkim olmamıza yardımcı oluyor. Olumsuz yön olarak gerçek sınıf ortamıyla pek uyumuyor. Yaptığımız öğretim gerçek sınıf ortamında uygulamak o kadar kolay olmadığı için aynı etkiyi yaratmıyor. Buradan da mikro öğretimin gerçek öğretime ne kadar yakın olduğunu görmemizi sağlıyor. 1K10

- Sonra kameradan kendimizi izlediğimizde eksiklerimiz görebiliyoruz. Bu durum, öğrendiğimiz bilgi ve becerileri uygulamamızı sağlar. Ancak, sürenin kısa olması bizi hem

strese sokuyor hem de istersek az bir sürede bile ne çok şey yapacağımı gösteriyor. Eğer izlediğimizde rehber öğretmen beğenmezse sunumun tekrar edilmesi gibi bir şey de olması da bence mikro öğretimin olumsuz yanı. 1K2

- Mikro öğretim yönteminin olumsuz yanları kısa bir süre içinde çok fazla beklenti içinde olunması. Bundan dolayı da yapmamız gerekenleri 10 dakikalık sürede biraz yüzeysel geçmemiz. Bu yöntemin olumlu yanları ise süre kaybı yaşanmadan sınıf ortamında değerlendirmenin yapılabilmesi ve öğrenmenin kolaylaşmasıyla, kalıcı olması olarak gösterilebilir. 2E5

- Sunumda yapılan zaman kısıtlaması öğretmen adaylarını hata yapmaya yönlendirebilir. 2E7

- Sunumu 10 dakikaya sığdırması zor bir işti. 2K1

- Mikro öğretimin riski çok az olmakla birlikte yararı çoktur. Olumsuz yanlarına gelirsek bence sadece tam manasıyla sınıf ortamı yakalanamaz, sonuçta bu sunum öğretmen adaylarına yapılmakta ve bu öğretmen adayları ne kadar öğrenci gibi davranırsa da belli bir hazır bulunuşluğa sahip olduklarından dolayı öğrencilerin verebileceği tepkiler tam manasıyla alınmaz. Olumlu yanlarına gelirsek, öncelikle dersin kameraya alınması sayesinde öğretmen adayları eksikliklerini görebilmektedir. Bununla birlikte öğretmen adayı değerlendiren rolünde de olduğu için kendine ve diğer öğretmen adaylarına not verirken değerlendirme yapmaya da bir nebze olsun aşına olmaktadır. Bunun yanında öğrenci rolünde oldukları için de öğrencilerle empati kurabilmektedirler. 2E1

“Türkçe Öğretimi” dersinin mikro öğretim yöntemiyle işlenmesi, katılımcılar tarafından genel olarak çok yararlı bulunduğu görülmektedir. Bu yöntemle ilgili olumsuz yön olarak daha çok ders anlatımın gerçek ilkökul sınıfındaki gibi olmaması, sunum için verilen sürenin kısa olması ve kamera çekiminin kendilerini heyecanlandırması dile getirilmiştir.

Öğrenci Sunumlarının Kamera ile Kaydedilmesine İlişkin Görüşler

“Türkçe Öğretimi” dersinde öğrencilerin yaptıkları sunumların mikro öğretim gereği kamera ile kaydedilmesi katılımcılarca genel olarak olumlu bulunmuştur. Az sayıda katılımcı ise kamera çekiminin kendilerini heyecanlandırması nedeniyle zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

- Ders anlatırken biraz heyecanlandım. Çünkü sınıfta bir öğretmen var ve birisi de sizi kameraya çekiyor ister istemez heyecanlanır insan. 1E15

- Videomu izlerken yanlışlarımı açıkça gördüm. Bana çok faydası oldu. 2K12

- Genel olarak baktığımda video çekimi ders anlatımında hatalarımı görmemde etkili oldu. Çekim sayesinde ses tonuma, jest ve mimiklerime daha çok dikkat etmem gerektiğini gördüm. 1K11

- Geçen sene de sunum yapmıştık ama bu sefer daha dikkatli davrandığımızı inanıyorum. Bu, çekim yapılmasından kaynaklanıyor diye düşünüyorum. Ayrıca çekimin yapılması ve bunu daha sonradan izlememiz de bizim için ayrı bir deneyim bence. Şu ana kadar birçok sunum yaptık ama dışarıdan bakıldığında acaba nasıl anlatıyorum diye hep merak ederdim. Bu yüzden çekilmiş olduğum bu kaydı birçok kez izledim ve ses tonuma

anlatımına iyice baktım. Keşke bunu daha önceden yapabilme imkânımız olsaydı. Bu bizim için iyi bir deneyim oldu. 1K6

- Daha öncede yapmış olduğumuz için heyecan fazla değildi. Bizde daha çok telaş vardı. Acaba kaç dakika oldu telaşı. Ders anlatırken aklıma gelmedi çekim yapıldığı ama daha sonra izleyince tuhaf oluyor insan... Güzel bir anı oldu bizim için. Kendimize dışardan bakma imkânı olmuş oldu. 2K9

- Sunumun kamera ile çekilmesi çok farklı bir deneyim oldu. Kişinin ders anlatma anında kendi hatalarını görememesi çok normal bir durumdur. Ama çekim kişinin hem hatalarını görmesi hem de aynı hataları tekrarlamak için çok olumlu sonuçları beraberinde getirdi. 1K4

- Önceleri tedirgin olmama rağmen ilerleyen dakikalarda bu tedirginliği atlattım. Çekilen videoyu izledikten sonra hatalarımın farkına vardım. Benim için iyi bir tecrübe oldu. 2E7

- Aslında derse başlamadan önce insan ilk başta strese giriyor. Hatta çekim yapmak bana saçma bile gelmişti ama daha sonra hatalarımızı görmemiz açısından çok yararlı olduğunu fark ettim. 1K14

- Video çekimi biraz heyecanlanmamıza neden oldu. Ben çok heyecanlanmıştım. Sunumlarımızın videoya kaydı ilk defa bu derste yapıldı. Böyle bir deneyim yaşamak bana birçok şey kattı. Çekim sayesinde eksikliklerimi, yanlışlarımı gördüm ve çekimleri izlediğimde bu bölümü başka türlü nasıl işleyebilirdim diye düşündüm. Öz değerlendirmeyi daha objektif bir şekilde yapmamı sağladı. 1K7

- Ders anlatımında verilen süre kısıtlı olduğu için yetiştirebilme korkusu içinde yaptığım sunumda neleri yapıp neleri yapamadığımı görebilmem için iyi bir deneyim oldu. Ders anlatımı esnasında heyecandan ve süre telaşından neleri ne kadar yapabildiğimi görmemi ve öz eleştiri yapmamı sağladı. Çekim yapılması insanın kendini görmesini ve değerlendirmesini sağladığı için bence çok iyi bir deneyim oldu. 1K5

- Kamera çekimi sayesinde, kendimizi izleyip hatalarımızı düzeltme imkânım oldu. Olumsuz olarak biraz çekinerek anlattım kamera olduğu için. 1K15

- Daha önce hiç bu şekilde sunum yapmadım. Birçok kriteri uygulamaya çalışırken bir kameranın sizi çektiğini bilmek zor bir durum. Ama böylelikle aynı anda birçok şeyi düşünmemi, analiz etmemi sağladı. Bu nedenle yaptığım sunumdan çok şey öğrendim. 2K10

- Kamera karşısında olmak zordu. 2K1

Bu ifadelerden de anlaşıldığı üzere öğretmen adaylarının “Türkçe Öğretimi” dersinde kamera ile yapılan çekimden ve bunun izlenmesinden memnun oldukları anlaşılmaktadır. Hatta kamera çekiminde heyecanlandıklarını belirten katılımcıların bile çekim olmasını destekledikleri görülmektedir.

Mikro Öğretimin Nasıl Yapılması Gerektiğine İlişkin Öneriler

Mikro öğretim yönteminin nasıl uygulanması gerektiğine ilişkin soruya verilen cevapların genel olarak kamera çekiminin yapılışına yönelik öneriler olduğu bazı katılımcıların ise

mikro öğretimin yapılacağı ortama ilişkin önerilerde buldukları görülmektedir. Bu önerilerden bazıları şunlardır:

- Bence mikro öğretim gizli çekim ile yapılmalıydı. Çünkü bir kameranın bizi çektiğini bilmek bizi daha da heyecanlandırabiliyor. Bu da yapacağımız sunumu daha kötü sunmamıza neden olabilir. Öğretmenin rahat ortamda bilgilerini öğrencilere aktarması öğrencilerine daha fazla yarar sağlar diye düşünüyorum. Hem video çekimi gizli olsaydı itiraz edilen şeyler de görülürdü. Ayrıca kameraya oynama gibi bir şey de olmaz, daha doğal olabilirdi. 2K11

- Mikro öğretim öğretmen adaylarının gerçek sınıf ortamına girmeden önce izleyici bir grup karşısında ders anlatması şeklinde olmalıdır. Bu sırada kamera çekimleri ile anlatım kayıt altına alınmalıdır. İzleyici grup ve çekimler dâhilinde yanlışlar düzeltilmelidir. 2E2

- Mikro öğretim öğretmenin sürekli empati yapması şeklinde gerçekleşmelidir. Sınıfın tamamının derse katılması daha çok soru soran araştırmaya yönelik bireylerin topluma kazandırılması için yapılmalıdır. Öğretmen adayları kendilerini çekilen videolardan izleyip hatalarını görmelidir. 2E7

- Kendi alanımız açısından düşünürsem; ileride hep küçük öğrencilere anlatım yapacağımız için kendimizi de bu anlamda geliştirmeliyiz. Tabi ki akademik sunumlarda bize çok şey katıyor ancak çocukların seviyesinde onların anlayabileceği şekilde, daha anlaşılır, daha açıklayıcı sunumlar bizim için daha faydalı olacaktır. 1K6

- Bence mikro öğretimi üniversitedeki sınıflarda yapmak yerine öğrencilerin staj okullarında yapmalarını istemek daha mantıklı olur. Gidilen okullarda video çekilerek not verilmesi düşünülebilir. Böylece ders hakkında planladığımız şeylerin gerçekte nasıl uygulanabileceğini görmüş oluruz. 2E5

- Mikro öğretim tanınmayan simalar karşısın da yapıldığın da daha etkili olabileceğini düşünüyorum. 1E33

- Kamera çekimini, sunumdan hemen sonra izlemek yerine en az bir saat sonra izlemek daha iyi olur. Sunumu anlatmanın heyecanı içinde o an tam olarak videoyu izleyemiyoruz. 1K1

- Birinin kamerayı tutması yerine tüm sınıfı alacak şekilde kameranın belli bir yere sabit konulması daha iyi olabilirdi diye düşünüyorum. 1K14

- Mikro öğretim, daha önce hiç duymadığım bir yöntem. Sunum yapmadan önce mutlaka prova yapmalı, kriterleri kendine sorup cevaplamalı, hepsini uygulamaya dikkat etmelidir. 2K10

- Bence mikro öğretimi yapacak kişinin konusunu kendinin seçmesi bazı yüklerini azaltmakta faydalı olabilir. 1K11

- Ders sunum zamanı 5 ile 20 dakika sınırı dâhilinde serbest bırakılmalıdır. Öğrenci sayısı bu kadar çok olunca yönetim ve verilmek istenenleri aktarmak çok zorlaşıyor. Kişi sayısı 5-10 öğrenci arası olsa daha verimli olabilir. 1K3

- Bence mikro öğretim daha esnek olmalı. Esnek olmasından kastım öğretmen gerçekten kendini sınıfta hissetmeli, bir ders saati kadar vakti olmalı. Tabi bu kalabalık bir sınıf

olduğumuz için sıkıntı yaratıyor. Ama diğer türlü öğretmen adayı kendini kısıtlamak zorunda kalıyor. Ben bir derste yapabileceğimizin çok daha azını verebiliyorum. Bazen yapmak istediğim birçok etkinliği kaldırmak zorunda kalıyorum. Tam olarak yapmak istediklerimi veremiyorum. Yine de belirli bir sürede neler yapabileceğimizi görmemize yardımcı olduğu için şu an uyguladığımız 10 dakika sınırı da uygun bir yöntem olarak kullanılabilir. Eğer imkân oluşturulabilirse sürenin bir ders saati kadar olmasını tercih ederim. O zaman daha gerçekçi olacağını düşünüyorum". 1K10

Mikro öğretim yönteminde önemli bir yeri olan kamera çekiminin yapılışına yönelik olarak gizli çekim olması, kameranın sabit olması ve çekimin izlenme yöntemine ilişkin bazı öneriler olduğu görülmektedir. Bazı katılımcıların ise sunum yapacak kişinin konu seçiminde serbest olması, sunumun ilkökulda gerçek sınıf ortamında yapılması ve sürenin daha uzun ve esnek olması gerektiği yönünde görüş belirttikleri görülmektedir.

Mikro Öğretimin Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşler

Bu araştırmada katılımcılar "Türkçe Öğretimi" dersinde mikro öğretimden sonra yapılan geri bildirim ve değerlendirme konusunda genel olarak memnun olduklarını belirtmişlerdir.

- *Bence puanlama aşaması pek adil olmadı. Çok güzel yapan, emek harcayan arkadaşlarımızla doğru düzgün hazırlamayan arkadaşlarımız ayrı notu aldı. Sunum yapan kişiler bizim arkadaşlarımız olduğu için notlar ister istemez taraflı oluyor ve herkese fazla veriyoruz. Puanlamada ya bütün sınıf not vermeli ve verilen notların ortalaması alınmalı ya da öğretmen kendisi not vermeli, biz sadece yorum yapmalıyız. 2K9*

- *Nitelikli bir öğretmenin ders anlatımı sırasında sahip olması gereken kriterler bu dersin değerlendirme formunda, rubrik olarak, verilmiştir. Böylece neleri yapmadığımızda veya eksik yaptığımızda ne kadar puan verileceğini bilerek objektif bir puanlamanın yapılmasını sağlanabilmektedir. 1K7*

- *Mikro öğretim de amaç bence akranlarca ve öğretmenlerce geri bildirim verilebilmesidir. Bizim yaptığımız gibi video çekimi yapılarak bu sağlanabilir. Bu yöntem bize öz eleştiri yapabilmemizi sağlıyor. 2K2*

- *Ders sonunda değerlendirme yapılacağı için ister istemez kişi rahat olamıyor ve dersi rahat bir şekilde anlatamıyor. 1E1*

- *Öğretmen adayları hem öğretmen hem öğrenci hem de değerlendiren konumunda oldukları için bütün rollere girerek dersi anlatma aşamasında öğrenci açısından ve kendi açısından nelerle karşılaşabileceğini bilmektedir. 2E1*

- *Mikro öğretimde arkadaşlarımız ve öğretmenimiz de bizi değerlendirebiliyor, kendi kendimizi eleştirme fırsatımız oluyor ve böylece başkasının söylediği ama kendimize konduramadığımız yanlarımızı fark edip düzeltebiliyoruz. 2K9*

- *Materyal bulma ve sonrasında da hazırlama aşamasında biraz zorluk çektim. Çünkü konuya uygun materyal bulmak beni uğraştırdı. 1K36*

- *Yenilik konuda bir şey yapamadım. 2K37*

Bu konuda katılımcılar tarafından çeşitli öneriler de dile getirilmiştir. Örneğin:

- Belli kriterlere bağlı olunması bizi daha farklı düşüncelere sevk ettiğini söyleyemeyeceğim. Öğretmen adayının coşkulu, yerinde duramayan bir yapısı olması gerektiğini düşünüyorum. Öğretmen enerjisini öğrencilere aktarabilmeli. Bana göre bunlara mikro öğretim yapılırken dikkat edilmesi gerekir. 1E33

- Öğrencinin bir daha aynı hataları yapmaları önlenmelidir. Arkadaşlarının yaptıklarını ve kendi yaptıklarını değerlendirebilme imkânı sağlanmalıdır. Öz eleştiri yapabilmesini sağlanmalıdır ki kişi kendini geliştirebilsin. Ayrıca ders bittikten sonra ders hocasının da mikro öğretim yapan öğrenciyi yorumlarıyla değerlendirmesi sağlanmalıdır. 1K5

- Bu derste kullanılan rubrikte yer alan ve sunumda da istenen kriterler çok olunca zaman kıstlı olduğundan istenileni veremiyoruz. Kriterler azaltılmalı. 1E29

Mikro öğretim sonunda rubrik ile değerlendirme yapılması ve sunumla ilgili gerek dersin öğretim elemanının gerekse akranların geri bildirimde bulunması katılımcılarca olumlu bulunduğu görülmektedir. Ancak rubrikte yer alan kriterlerden çok olduğu ve özellikle “materyal hazırlama ve kullanma” ve “yenilik” kriterleri, bazı katılımcılarca zor olarak değerlendirilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

“Toplumun ilerleyebilmesi ve ülkenin refah seviyesinin artması, okullarda verilen eğitimin kalitesiyle doğrudan ilgilidir. Bu da eğitimi verecek kişiler olarak öğretmenlerin niteliklerin artırılmasını gerektirmektedir. Öğretim niteliği ve öğretmen niteliği arasındaki ilişkinin toplumu önemli derecede etkilediği araştırmacılar tarafından kabul edilmiş bir gerçektir” (Aras ve Sözen, 2012: 1). Eğitimde niteliği artırmada en hızlı yol alınacak unsur öğretmendir.

Öğretmen iyi yetişmiş ve mesleğini seven biri ise kuşkusuz iyi bir eğitim öğretim faaliyeti sürdürecektir. Bu nedenle öğretmen adaylarına daha eğitim fakültelerinde mezun olmadan, gerekli eğitim yeterince verilmelidir.

“Günümüzde öğretmen eğitimi programları, öğretmen adaylarının bilgiyi etkin bir biçimde yapılandırmalarını hedeflemektedir. Ancak hizmet öncesi öğretmen eğitiminde öğretmen adaylarına sunulan bilgilerin çoğu, uygulamalı bir öğrenme ortamı sağlanmadığı için yetersiz kalmakta ve öğretmen eğitimi programlarından beklenen işlevler tam olarak yerine getirilememektedir. Bu bağlamda öğretmen yetiştirme programlarında gerçekleştirilen uygulamalı etkinlikler, öğretme öğrenme sürecinde programın işlevliliğini artırma bakımından işlevsellik kazanmaktadır” (Karadağ ve Akkaya, 2013: 40).

“Türkçe” dersi ilkokullarda ilk iki yılda haftada 10 saat, son iki yıl ise 8 saat olarak yer almaktadır. “Türkçe Öğretimi” ise eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği bölümlerinde kullanılmakta olan ders programında 6. yarıyılıda (3. sınıf) teorik olarak yürütülen, 3 kredilik bir derstir. Bu araştırmada sınıf öğretmenliği lisans derslerinden biri olan “Türkçe Öğretimi” dersinin işlenişine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin nasıl olduğu ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Katılımcıların “Türkçe Öğretimi” dersi yapılırken karşılaştıkları sorunların başında, sunumlarının belirli bir sürede yapmalarını kendilerini heyecanlandırmasını ve bazı teknik konularda yaşanan sorunları dile getirmişlerdir. Ayrıca birkaç katılımcı, sınıf arkadaşlarının sunum sırasında ilkokul öğrencisi gibi davranmalarının kendilerinin

dersi ilkokula göre anlatmalarını engellediği yönünde görüş belirtmişlerdir. Derste kullanılan rubrikte yer alan kriterlerin de bazı katılımcılar tarafından zor bulunduğu görülmektedir. Dersin işlenmesi sırasında yaşanan sorun olarak sınıfların donanımından kaynaklanan teknik sorunlar olduğu da dile getirilmiştir. Özellikle teknolojik alt yapının eksik ve yetersiz oluşu bazı katılımcıların ders sunumlarında çeşitli sorunlar yaşamalarına neden olmuştur.

“Türkçe Öğretimi” dersinin mikro öğretimle işlenmesinin katılımcıların çoğu tarafından benimsendiği görülmektedir. Öğrencilerin yapacakları ders içi sunumların da ilkokulda yer alan “Türkçe” dersine uygun düzenlenmesi gerektiği birçok katılımcı tarafından belirtilmiştir. Ayrıca, derslerin teorik kısmının daha uzun olması gerektiği yönünde bazı katılımcıların görüş belirttikleri görülmüştür. Sınıf öğretmenliği bölümünde okutulmakta olan “Türkçe Öğretimi” dersinin içeriği şöyledir: “Türkçe öğretiminde kullanılabilecek çağdaş yöntem ve teknikler; okuma, yazma, dinleme, konuşma, görsel okuma ve sunu, anlama becerilerinin geliştirilmesi; okuma güçlüklerinin tanılanması ve giderilmesi; okuma metinlerinin yapısı; bilgilendirici ve hikâye edici metinlerin öğretimi, metinler arası okuma ve yazma; metinlerden anlam kurma, metinlerle ilgili sorular ve türleri; okuma ve yazma yoluyla eleştirel düşüncenin geliştirilmesi; hızlı okuma ve teknikleri; ana fikir öğretimi ve yöntemleri; okumanın amaçları, türleri ve kuralları; okuma, yazma, dinleme, konuşma ve anlamamanın değerlendirilmesi; İlköğretim Türkçe programının incelenmesi, diğer derslerle ilişkisi, programa ilişkin örnek etkinlik uygulamaları” (YÖK, 2007). Görüldüğü üzere dönemlik bir ders olan ve 3 kredi olarak programda yer alan bu dersin içeriği oldukça geniştir.

“Öğretmen yetiştirmeye yönelik programlarda uygulamaya dönük etkinlikler programın vazgeçilmez bir ögesidir. Bir öğretmenin sahip olduğu ilke ve teorileri uygulama fırsatı bulabilmesi son derece önemlidir. Bunu gerçekleştirmeye katkı getireceği düşünülen, teori ile pratik arasında etkili bir araç oluşturmaya yönelik uygulamalardan biri de mikro öğretimdir” (Görgen, 2003: 56). Araştırmaya katılan sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin “Türkçe Öğretimi” dersinin mikro öğretim yöntemi ile işleyişinden genel olarak memnun oldukları görülmüştür. Ekşi (2012) tarafından yapılan araştırmada da öğretmen adaylarının mikro öğretim teorisi ile uygulamayı bağdaştırdığı için yararlı buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Mikro öğretim, hizmet öncesi öğretmen eğitiminde kullanılan etkili bir yöntem olarak görülmektedir (Allen, 1979; Çakır ve Aksan, 1992; Oliver, 1993; Kazu, 1996; Dennick, 1998; Güney ve Ersoy, 2010; Semerci, 2011; Kartal, Öztürk and Ekici, 2012). Semerci (2004) tarafından yapılan araştırmada ise sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin aldıkları eğitimden memnuniyet düzeyinin çok yüksek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun çeşitli nedenleri olduğu, ancak en başta sınıf öğretmenliği bölümünde derslere giren öğretim elamanlarının işleyiş konusunda bilgilendirilmesi gerektiğini belirtilmiştir. Bu yöntemle ilgili katılımcılarca olumsuz olarak dile getirilen görüşlerin ise daha çok ders anlatımın gerçek ilkokul sınıfındaki gibi olmaması ve kamera çekiminin kendilerini heyecanlandırması olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin “Türkçe Öğretimi” dersinde kamera ile yapılan çekimden ve bunun izlenmesinden memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Az sayıda katılımcı ise kamera çekiminde heyecanlandıklarını, ancak zamanla alıştıklarını belirtmiştir.

Mikro öğretim yönteminde önemli bir yeri olan kamera çekiminin yapılışına yönelik olarak katılımcılarca gizli çekim olması, kameranın sabit olması ve çekimin izlenme yöntemine ilişkin bazı öneriler getirilmiştir. Bazı katılımcılar ise sunum yapacak kişinin konu

seçiminde serbest olması, sunumun ilkokulda gerçek sınıf ortamında yapılması ve sürenin daha uzun ve esnek olması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

“Bir dersin amaçlarının hangi ölçüde gerçekleştiğini anlayabilmenin yollarından biri, ders sürecinin öğrenciler tarafından içtenlikle değerlendirilebilmesidir” (Bilgin Aksu ve Demirtaş, 2006: 5). Öğretmen adaylarının gösterdikleri performansın değerlendirilerek onlara geri bildirim verilmesi, onların öğretmenliğin gerekliliklerini getirmelerini sağlama açısından önemlidir (Beck and Kosnik, 2002). Bu çalışmada Türkçe Öğretimi” dersinde yapılan mikro öğretim sonunda rubrik ile değerlendirme yapılması ve sunumla ilgili gerek dersin öğretim elemanının gerekse akranların geri bildirimde bulunması katılımcılarca olumlu bulunmuştur. Rubrikte kullanılan ölçüt konusunda ise, sürenin yetmemesi nedeniyle bazı kriterlere uyulamadığı dile getirilmiş ve özellikle “materyal hazırlama ve kullanma” ile “yenilik” kriterlerinin bazı katılımcılar sıkıntı çektiklerini belirtmişlerdir. Ders sunumları sonrasında, sınıf arkadaşlarının sunumlarına ilişkin görüş ve önerilerde bulunmaları katılımcılarca olumlu karşılanmıştır. Semerci (2004) tarafından yapılan araştırmada ise sınıf öğretmenliği bölümü öğrencileri, bölümde yapılan değerlendirmeler konusunda olumsuz görüş bildirmişlerdir.

Sonuç olarak bu dersin öğrencilerin ilgisini çekecek ve onlara öğretmenlik yapacakları dönemde yararlı olarak bilgi ve becerilerle dolu şekilde planlanması gerektiği söylenebilir. Elde edilen veriler, diğer araştırmalar, literatür ve bu araştırmada ulaşılan sonuçlar göz önünde bulundurularak şu önerilerde bulunulabilir:

- Sınıf öğretmenliği ders programı yeniden düzenlenmelidir.
- Sınıf öğretmenliği programında yer alan “Türkçe Öğretimi” dersinin süresi artırılarak ders iki döneme yayılmalıdır.
- “Türkçe Öğretimi” dersi içeriği ile ilkokulda yer alan “Türkçe” dersi ile paralellik sağlanmalıdır.
- “Türkçe Öğretimi” dersinde mikro öğretim yöntemi uygulanmalıdır.
- “Türkçe Öğretimi” dersinde teorik konular daha açık ve uzun sürede verilmelidir.
- Sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan öğretmenlik uygulamaları dersi olan staj uygulamalarında, öğretmen adayları genişletilmiş mikro öğretim çalışmaları da yapmalarında yarar vardır.

Kaynaklar

- Allen, D. W. (1979). Microteaching: A Personal Review. *Annual Meeting of The American Educational Research Association*. San Francisco. CA, April 8-12, 1979.
- Aras, S. ve Sözen, S. (2012). Türkiye, Finlandiya ve Güney Kore’de Öğretmen Yetiştirme Programlarının İncelenmesi. *X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*. Niğde: Niğde Üniversitesi. 1-10. (e)
- Arslan, S. ve Özpınar, İ. (2008). Öğretmen Nitelikleri: İlköğretim Programlarının Beklentileri ve Eğitim Fakültelerinin Kazandırdıkları. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*. 2(1), 38-63. (e)

- Beck, C. and Kosnik, C. (2002). Components of a Good Practicum Placement: Student Teacher Perceptions. *Teacher Education Quarterly*, 29(2), 81-98.
- Bilgin Aksu, M. ve Demirtaş, H. (2007). Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi II Dersine İlişkin Görüşleri (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi). *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 7(11), 3-21.
- Çakır, Ö. ve Aksan, Y. (1992). Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirmede Mikro Öğretimin Rolü: Bir Model. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. (7), 313-320.
- Çelenk, S. (2007). *İlkokuma Yazma Programı ve Öğretimi*. (6. Bs.) Ankara: Maya Akademi.
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.
- Demirel, Ö. (2000). *Türkçe Öğretimi*. (2. Bs.). Ankara: Pegem A Yayınevi.
- Dennick, R. (1998). Teaching Medical Educators to Teach: The Structure and Participant Evaluation of The Teaching Improvement Project. *Medical Teacher*. 20(6), 598-601.
- Ekşi, G. (2012). Implementing an Observation and Feedback form for More Effective Feedback in Microteaching. *Eğitim ve Bilim*. 37(164), 267-282.
- Eraslan, A. (2009). İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının “Öğretmenlik Uygulaması” Üzerine Görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*. 3(1), 207-221. (e)
- Gögüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Görgen, İ. (2003). Mikro Öğretim Uygulamasının Öğretmen Adaylarının Sınıfta Ders Anlatımına İlişkin Görüşleri Üzerine Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. (24), 56-63.
- Güneş, F. (2007). *Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Zihinsel Yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güneş, F. (2013). *Türkçe Öğretimi Yaklaşım ve Modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güney, K. and Ersoy, M. (2010). Mikro Öğretim Yönteminin İlköğretim Bölümü Öğretmen Adaylarının “Öğretim İlke Ve Yöntemleri” Dersinde Gösterdikleri Ders İçeriği Performansa Etkisi. 9. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*. 20- 22 Mayıs 2010, Elazığ, 555-558.
- Işıl, K. ve Candoğan, G. (1990). *İlkokuma Yazma Öğretimi Metot ve Teknikleri*. (2. Bs.). Konya: Sebat Ofset Matbaacılık.
- Kaptan, Saim. (1991). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara.
- Karadağ, R. ve Akkaya, A. (2013). İlk Okuma Yazma Öğretimi Dersinde Mikro Öğretim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 14(2), 39-59.

- Kartal, T., Öztürk, N. and Ekici, G. (2012). Developing Pedagogical Content Knowledge in Preservice Science Teachers Through Microteaching Lesson Study. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 46, 2753 – 2758.
- Kavcar, C. (2002). Cumhuriyet Döneminde Dal Öğretmeni Yetiştirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 35(1-2), 14.
- Kazu, H. (1996). Öğretmen Yetiştirmede Mikro Öğretim Yönteminin Etkinliği (Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Örneği), Yayınlanmamış Doktora Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Livatyalı, H. (2004). Sosyal Bütünleşmede Öğretmenin Rolü. *Eğitime İlişkin Çeşitlemeler*. (Ed: Gürsel, M.). Konya: Eğitim Kitabevi.
- MEB. (1997). *İlköğretim Okulu Programı*. (4. Bs.). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayını.
- Oğuzkan, F. (1993). *Eğitim Terimleri Sözlüğü*, Ankara: TDK Yayınları.
- Oliver, J. S. (1993). Using Organized Distractions in Microteaching with Pre-Service Science Teachers. *Journal of Science Teacher Education*. 4(6), 77-78.
- Öz, M. F. (2003). *Uygulamalı Türkçe Öğretimi*. (2. Bs.) Ankara: Anı Yayıncılık.
- Semerci, Ç. (2011). Mikro Öğretim Uygulamalarının Çok-Yüzeyle Rasch Ölçme Modeli ile Analizi. *Eğitim ve Bilim*. 36(161), 14-25.
- Semerci, N. (2004). Öğrenci Görüşlerine Göre Sınıf Öğretmenliği Derslerinin İşleyişi (Fırat Üniversitesi Örneği). *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. 6-9 Temmuz 2004, Malatya.
- Taşkaya, S. M. (2012). Öğretmen Adaylarına Göre Nitelikli Bir Öğretmende Bulunması Gereken Özellikler. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. (32). 283-298.
- TTKB. (2014). *Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları*. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (e). <http://ttkb.meb.gov.tr/www/ogretmenlik-alanlari/icerik/201> adresinden indirilmiştir.
- YÖK. (2007). *Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları*. Ankara: Yüksek Öğretim Kurulu. (e)